

СВЕТОСЛАВ КОЛЕВ
ХЕМИНГУЕЙ, ОСТРОВИТЕ И
ТЕЧЕНИЕТО
ПРЕДГОВОР КЪМ РОМАНА
„ОСТРОВИ НА ТЕЧЕНИЕТО“

chitanka.info

Макар повтаряна до втръсване, парадоксалната мисъл: най-хубавата книга на един автор е онази, която още не е написал, може да се приложи сполучливо към психографията на романа „Острови на течението“. В края на четиридесетте години Хемингуей се е радвал на световна известност, ала все още мечтаел да създаде най-съвършената си творба. И в едно писмо от края на 1948 година до своя издател и близък приятел Чарлз Скрибнър, Хемингуей за пръв път споделя, че работи над голям роман, който трябва да обхване три части: морето, сушата и въздуха, като ще се разпростре хронологически между 1936 и 1944 година. Накрая добавя, че романът напредва много бавно, защото този път желяел да пише „така хубаво, както никога по-рано не е писал“. Върху романа, който той нарича „голямата книга“, е работил още от 1946 година и с прекъсвания продължава до 1952 година, когато като къс самородно злато се отронва поевстта „Старецът и морето“, която първоначално е трябвало да съставлява част от „голямата книга“. До трагичната си смърт на 2 юли 1961 г. Хемингуей обаче не завършва „голямата книга“. Близко десет години за съдбата на ръкописа се знае твърде малко и дори се пускат слухове, че е пропаднал. Във втората половина на 1970 година четвъртата и последна жена на Хемингуей, Мери Уелш, заедно с американския му издател Чарлз Скрибнър-младши, разгласи, че предстои ръкописът да бъде издаден. Действително, през октомври същата година на пазара бе пуснат посмъртният роман „Острови на течението“. Заглавието не принадлежи на Хемингуей, било е избрано от вдовицата и издателя му, като са изхождали главно от местата, където се разиграва действието на романа.

„Течението“ всъщност е мощният Гълфстрийм, който се заражда в Мексиканския залив. На английски думата „течение“ с главна буква означава именно Гълфстрийма, затова заглавието представлява своеобразна игра на думи. Хемингуей е имал слабост към заглавията „Гълфстрийм“ и „течение“. Така сред очерците му, отпечатани в списание „Искуайър“ между 1933 и 1936 година, се срещат и следните: „Навън от течението, писмо от Куба“, „Отново застрелян, писмо от Гълфстрийма“ и „Върху синята вода, писмо от Гълфстрийма“.

Островите пък са Бимини, Куба и крайбрежните „кайос“ на Куба.

Първата част на романа протича на островите Бимини. Те представляват група от десетина островчета, най-големите от които са:

Източен, Северен, Южен Бимини и Мидъл Кий. Най-значителният, където се намира къщата на героя Томас Хъдсън, е Северният. Дълъг е десетина километра и е широк до три километра. Населен е предимно от чернокожи. Островите Бимини влизат в състава на Бахамските острови и отстоят от Флорида и Маями на кръгло 120 километра.

Втората част на романа се развива в една ферма край Хавана и в самата столица на Куба, а сцена на третата част са няколко островчета наричани на испански „кайос“, с които е осеяно северното крайбрежие на Куба. Едни от тях, като Кайо Гинчес, Кайо Лобос, Кайо Конфитес са съвсем малки, други като Кайо Романо, имат площ няколко десетки квадратни километра. Всички принадлежат на Куба и влизат в нейните териториални води.

„Романтичната“ история на романа събуди големи надежди у критиците, които го очакваха с нетърпение. За съжаление повечето, останаха разочаровани. Хемингуей не беше завършил приживе своята „голяма книга“, затова тя се оказа несъвършена и пред слабостите ѝ те, естествено, не можеха да затворят очи.

Обикновеният читател обаче не пристъпя към книгите с придиричавата възискателност на критиците, защото не си поставя за цел да ги увенчае или развенчае, а се стреми по-скоро да ги изживее, като се слее с автора, за да получи колкото се може по-голяма естетическа наслада. За да могат българските читатели да изживеят най-пълноценно посмъртния роман на Хемингуей „Острови на течението“, те трябва да си го представят като своеобразна изповед на един велик писател с неспокойно, борческо минало, участвувал в три войни и сражавал се непримиримо срещу фашизма в Испания и по време на Втората световна война. Героят на романа художникът Томас Хъдсън, е литературен двойник на Хемингуей. Като него той се е женил няколко пъти и има трима сина, точно толкова, колкото е имал и Хемингуей, живял е в Париж и е дружил с големите модернисти в изкуството и основателите на западната декадентска литература, пътувал е в Австрия, Италия Швейцария, ловувал е в Азия и Африка, любил е и е пиянствувал, обожавал морето и по-късно, когато пламва Втората световна война, превръща риболовната си яхта в катер за преследване на германски подводници точно така, както е постъпил и Хемингуей със своята яхта „Пилар“. Томас Хъдсън повтаря Хемингуей дори в

любовта му към котките, защото във вилата си „Финка Вихия“ Хемингуей е имал 40 котки!

Макар несистемно и неизбистрено в романа „Острови на течението“ Хемингуей отново развива своите хуманистични схващания, като дава израз на омразата си към потисниците, ненавистта си към войната, презрението си към американските бизнесмени и кубинските политически демагози.

Неравномерността в композицията на романа може да се проследи и в стила и езика. Страници с голяма стилова изящност и образцова езикова чистота се редуват с мъглява стилова разводненост и груб езиков натурализъм. Но такъв е бил и човекът Хемингуей: вечно неравен и неравностоен.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.